

۵۵۵۷۳/۹۹۱۴۷

۱۴۰۲/۴/۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی
«با صلوات بر محمد و آل محمد»

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام، لایحه «اصلاح قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی» که به پیشنهاد وزارت کشور در جلسه ۱۴۰۲/۵/۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای انجام تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

سید ابراهیم رئیسی

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، وزارت کشور، وزارت دادگستری، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت. (۱۷۹۲۴۱۴۲)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با توجه به نتایج حاصل از ارزیابی اجرای قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ و ضرورت پیش‌بینی رویکردهای جدید از جمله تشویق رانندگان قانون‌مند و اعمال محرومیت‌های متناسب و اثربخش به جای اخذ جریمه نقدی، برای تخلفات مکرر رانندگان وسایل نقلیه، عابرین و موتورسیکلت‌ها و در راستای بهبود فرآیندها، اصلاح میزان و نحوه هزینه‌کرد وجوه حاصل از جریمه‌های تخلفات رانندگی، لایحه زیر برای انجام تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه اصلاح قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی

ماده ۱- ماده (۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- عبارت «تسلیم نمایند.» به عبارت «تسلیم و در صورت استفاده از ابزارهای هوشمند به طریق مقتضی از قبیل پیامک و پست الکترونیک و در خصوص اشخاص حقوقی از طریق پست الکترونیکی ثبت‌شده مجاز، به وی ابلاغ نمایند. در قبض‌های تسلیمی» اصلاح می‌شود.

۲- متن زیر به عنوان تبصره الحاق می‌شود:

«تبصره- پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است در زمان شماره‌گذاری، شماره تلفن فعال مالک وسیله نقلیه را در سامانه‌های شماره‌گذاری ثبت نماید. مالکان وسایل نقلیه نیز در صورت تغییر شماره تلفن مکلفند نسبت به اعلام شماره جدید به پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از طرق مقتضی از جمله به صورت الکترونیکی و سامانه‌ای اقدام نمایند. در صورت عدم اعلام تغییر شماره تلفن، ارسال قبض جریمه‌ها به شماره قبلی، به منزله ابلاغ قانونی است.»

ماده ۲- عنوان تبصره ماده (۵)، به تبصره (۱) اصلاح و متون زیر به عنوان

تبصره‌های (۲)، (۳) و (۴) به ماده مذکور الحاق می‌شوند:

«تبصره ۲- پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند

متناسب با میزان رعایت قانون توسط رانندگان و شاخص‌هایی مانند رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی، پرداخت به‌موقع جریمه‌های رانندگی و عدم تکرار تخلف، دارندگان گواهینامه‌های رانندگی را رتبه‌بندی و گواهینامه آنان را در سه رنگ دسته‌بندی نماید تا متناسب با نوع گواهینامه و رتبه افراد از مزایایی مانند تخفیف یا کسر جریمه به میزان بیست درصد (۲۰٪) تا صد در صد (۱۰۰٪) برخوردار گردند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، توسط فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۳- سوابق رانندگی و بیمه‌ای دارنده گواهینامه شامل نمرات منفی و تخلفات ثبت‌شده توسط پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و خسارت‌های پرداختی توسط بیمه‌گر یا صندوق، بابت حوادث منتسب به وی ملاک تعیین سقف حق بیمه و نحوه تخفیف و تقسیط موضوع قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵ خواهد بود. آیین‌نامه اجرایی این تبصره شامل نحوه اعمال تخفیفات و تقسیط، به پیشنهاد وزارت کشور و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه و پس از تأیید شورای عالی بیمه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۴- با تقاضای متخلف و نظر قاضی مراجع رسیدگی موضوع این ماده، خدمات عمومی رایگان از قبیل موارد زیر با رضایت متخلف، جایگزین تمام یا بخشی از جریمه رانندگی می‌گردد. حداکثر زمان انجام خدمات عمومی رایگان به عنوان جایگزین جریمه نقدی، به میزان (۸) ساعت در طول شبانه‌روز با رعایت تبصره (۲) ماده (۸۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ می‌باشد که این مدت معادل حداقل حقوق و دستمزد روزانه مصوب شورای عالی کار و متناسب با نوع کار در نظر گرفته خواهد شد. آیین‌نامه اجرایی این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، توسط وزارت کشور و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد:

- ۱- خدمت در پارک‌های فرهنگ شدآمد (ترافیک).
- ۲- خدمت در مراکز تعویض پلاک.
- ۳- ارائه خدمات درمانی (پزشکی، پرستاری و غیره) به مصدومین حوادث رانندگی.
- ۴- خدمت در مراکز بهزیستی و توان‌یابی به‌ویژه برای آسیب‌دیدگان ناشی از حوادث رانندگی.
- ۵- خدمات آموزشی در ادارات راهنمایی و رانندگی.
- ۶- انجام فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی مرتبط با راهنمایی و رانندگی.
- ۷- انجام خدمات در آرامستان‌ها و ارائه خدمت به معلولان با تأیید مراجع ذی‌ربط حسب

مورد.»

ماده ۳- ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۸- هرگاه ظرف مهلت چهارماه از تاریخ ابلاغ قبض جریمه، متخلف جریمه مربوط را پرداخت ننماید از سوی پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، اخطاریه کتبی یا الکترونیکی با مهلت یک‌ماهه مبنی بر پرداخت جریمه به وی ابلاغ می‌گردد. در صورت پایان مهلت و عدم پرداخت، ارائه خدمات تعویض پلاک، شماره‌گذاری و صدور گواهینامه رانندگی منوط به تسویه و ارائه مفاصا حساب صورت وضعیت جرایم رانندگی می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۱- در صورتی که مبلغ جریمه خودرویی به پنج برابر بالاترین مبلغ جریمه تخلفات حادثه‌ساز موضوع ماده (۷) این قانون برسد، پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است مراتب را به مالک خودرو ابلاغ کند. چنانچه ظرف مهلت یک‌ماه از تاریخ ابلاغ، مالک خودرو نسبت به پرداخت جریمه یا اعتراض به واحد مندرج در ماده (۵) این قانون اقدام ننماید، پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف به توقیف خودرو تا پرداخت جریمه می‌باشد. در صورت اعتراض، واحد مزبور موظف است در خصوص این موارد ظرف یک هفته تعیین تکلیف نماید.

تبصره ۲- مالک خودرو می‌تواند مبلغ جریمه تخلفات را به صورت انتخابی پرداخت نماید. پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است سامانه اجراییات را طوری طراحی نماید که امکان پرداخت انتخابی مبلغ جریمه میسر شود. استفاده از سامانه یادشده به صورت رایگان خواهد بود.

تبصره ۳- ابلاغ موارد مندرج در این ماده به مالک خودرو از طریق پیام الکترونیکی، پیامک تلفن همراه، اخذ صورت وضعیت یا اخطاریه کتبی صورت می‌گیرد و هزینه ابلاغ بر عهده وی می‌باشد. در هر حال پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است زمان و تاریخ اعلام وضعیت تخلفاتی وسیله نقلیه را در سوابق صورت وضعیت تخلفات ثبت کند.»

ماده ۴- ماده (۹) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۹- رانندگان موظفند هنگام رانندگی گواهینامه و کارت خودرو را به همراه داشته باشند و از دارابودن بیمه‌نامه معتبر شخص ثالث و گواهی معاینه فنی برابر ضوابط قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶ اطمینان حاصل نمایند. مأموران در صورتی مدارک رانندگان را مطالبه می‌کنند که شاهد تخلف از سوی راننده بوده یا وی تحت تعقیب قضایی یا انتظامی باشد.

تبصره ۱- مأموران راهنمایی و رانندگی مکلفند دارا بودن گواهینامه رانندگی، کارت خودرو و بیمه‌نامه معتبر شخص ثالث را به طریق مقتضی از جمله استعلام برخط احراز نمایند.

تبصره ۲- در صورت احراز فقدان موارد مذکور در تبصره (۱) این ماده، مأموران راهنمایی و رانندگی مکلفند ضمن صدور قبض جریمه نسبت به توقیف وسیله نقلیه تا زمان احراز دارابودن مدارک یا ارائه مدرک توسط رانندگان اقدام نمایند.»

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۵- ماده (۱۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۱۰- مأموران راهنمایی و رانندگی موضوع ماده (۲) این قانون، موظفند در صورت

مشاهده تخلفات زیر به شرح مقرر اقدام نمایند:

۱- چنانچه وسیله نقلیه دارای عیب و نقص فنی مؤثر بوده و احتمال ایجاد خطر یا وقوع تصادف وجود داشته باشد یا وسیله نقلیه دودزا باشد ضمن صدور قبض جریمه، دستور توقیف خودرو در سامانه‌های راهنمایی و رانندگی درج و مدارک وسیله نقلیه در قبال رسید، اخذ می‌گردد و وسیله نقلیه مذکور به تعمیرگاه اعزام می‌شود تا پس از انجام تعمیرات و رفع نقص نسبت به رفع توقیف و تحویل مدارک اقدام شود.

۲- در مواردی که قرائن و شواهد حاکی از حالت مستی یا استفاده راننده از مواد مخدر، روان‌گردان و مسکرات باشد، مأموران موضوع ماده (۲) این قانون با استفاده از تجهیزات لازم (شامل آزمایش تنفسی و بزاقی) نسبت به تشخیص این حالت اقدام می‌نمایند و در صورت مثبت بودن نتیجه آزمایش سریع الکل به میزان دو صدم گرم در دسی‌لیتر و نیز در صورت مثبت بودن آزمایش مواد مخدر، روان‌گردان و مسکرات، از رانندگی فرد موردنظر جلوگیری کرده و برای رانندگی مخاطره‌آمیز، جریمه‌ای به مبلغ پنج برابر بالاترین جریمه جدول موضوع ماده (۷) این قانون صادر می‌کنند و گواهینامه به مدت شش ماه توسط پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ضبط می‌شود. راننده می‌تواند در رابطه با اعمال جریمه و ضبط گواهینامه به دلیل استفاده از مواد مخدر، روان‌گردان و مسکرات ظرف سه روز از زمان صدور قبض جریمه و ضبط گواهینامه، در هیئت رسیدگی موضوع ماده (۵) این قانون اعتراض کند. تمبر از دستور مأموران مجاز برای انجام آزمایشات مربوطه، موجب ضبط گواهینامه راننده و اعمال جریمه نقدی موضوع این ماده می‌شود.

۳- در صورتی که راننده بدون داشتن گواهینامه مبادرت به رانندگی نماید، ضمن صدور قبض جریمه، در صورت عدم حضور مالک، وسیله نقلیه توقیف و راننده برای بررسی جرم رانندگی بدون داشتن گواهینامه به مأموران انتظامی برای معرفی به مرجع قضایی تحویل می‌گردد. در هر صورت، وسیله نقلیه به مالک یا نماینده قانونی دارای گواهینامه متناسب تحویل داده می‌شود.

۴- هرگاه راننده به صورت همزمان مرتکب دو تخلف از تخلفات موضوع جدول ماده (۷) این قانون شود، وسیله نقلیه برای مدت حداکثر تا (۷۲) ساعت توقیف می‌شود.

۵- مرتکبان تصادفات منجر به فوت و جرح ناشی از تخلفات موضوع ماده (۷) این قانون، رانندگی بدون داشتن گواهینامه مجاز و رانندگی پس از مصرف الکل، مواد مخدر و روان‌گردان، علاوه بر مجازات‌های مقرر در قوانین و مقررات مربوطه، به تشخیص دادگاه به مدت (۳۰) تا (۱۲۰) ساعت به خدمات عمومی رایگان به عنوان مجازات تکمیلی محکوم می‌شوند.»

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۶- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۱۱) الحاق می‌شود:

«تبصره- در مورد وسایل نقلیه‌ای که توقیف می‌شوند، در صورتی که مالک وسیله نقلیه تا یکسال بعد از توقیف مراجعه نکند، مراتب یکبار به وی ابلاغ می‌شود تا ظرف یکماه نسبت به تعیین تکلیف آن اقدام نماید و در صورت عدم مراجعه ظرف مهلت یادشده، پس از تأیید مراجع قضایی، وسیله نقلیه پس از کسر دیون قانونی توسط سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی با رعایت قوانین و مقررات مربوط به فروش می‌رسد. تا زمانی که خودرو توسط سازمان یادشده به فروش نرسیده باشد، صاحب خودرو حق دارد به سازمان مذکور مراجعه کند و پس از پرداخت وجوه متعلقه موضوع این ماده، خودروی خود را دریافت نماید.»

ماده ۷- متن زیر به عنوان تبصره (۳) به ماده (۱۳) الحاق می‌شود:

«تبصره ۳- مأموران موضوع ماده (۲) این قانون می‌توانند درخصوص تخلفاتی که به موجب احکام این قانون منجر به توقیف خودرو می‌شود، از قفل چرخ یا ابزار الکترونیک برای متوقف نمودن وسیله نقلیه استفاده نمایند. در صورت عدم انجام اقدامات قانونی لازم توسط مالک وسیله نقلیه جهت رفع توقیف، وسیله نقلیه به توقفگاه منتقل خواهد شد.»

ماده ۸- تبصره (۳) ماده (۱۴) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۴) به

ماده مذکور الحاق می‌شود:

«تبصره ۳- در صورتی که براساس نظر کارشناسان تصادفات، نقص راه نظیر نبودن یا نقص علائم رانندگی و نقص تجهیزات مربوط یا عیب ذاتی وسیله نقلیه، یا ایجاد مانع توسط دستگاه‌های اجرایی یا هر شخص حقیقی یا حقوقی دیگر مؤثر در علت تصادفات باشد، حسب مورد، متصدیان ذی‌ربط با رعایت تبصره ماده (۱۶) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵، مسئول جبران خسارات وارده می‌باشند و با آنان برابر قانون رفتار خواهد شد.»

تبصره ۴- دستگاه‌های ذی‌ربط در حوزه حوادث شدآمدی (ترافیکی) مکلفند نسبت به اعلام آمار تخصصی در حوزه مربوط به صورت برخط در سامانه جامع حوادث رانندگی اقدام نمایند.»

ماده ۹- متن زیر به عنوان تبصره (۴) به ماده (۱۵) الحاق می‌شود:

«تبصره ۴- در صورت بکارگیری سامانه‌های هوشمند توسط شهرداری‌ها برای مدیریت توقف (پارک) حاشیه‌ای، مدیریت دسترسی به سامانه‌های مذکور باید برای مأموران موضوع ماده (۲) این قانون فراهم گردد.»

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۱۰- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۱۶) الحاق می شود:

«تبصره- محرومیت از رانندگی مستلزم اخذ گواهینامه رانندگی مربوط از محکوم علیه توسط واحدهای اجرای احکام و ارسال آن به پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی محل صدور خواهد بود. رانندگی در زمان محرومیت از رانندگی به موجب آرای مراجع قضایی موجب مجازات رانندگی بدون گواهینامه خواهد بود.»

ماده ۱۱- در ماده (۱۸)، عبارت «و نیروی انتظامی ضمن صدور قبض جریمه عبور ممنوع برای متخلف به او اخطار می نماید که از محدوده طرح ترافیک خارج شود. در صورت ادامه تخلف برای هر یک ساعت یک برابر جریمه خواهد شد.» به عبارت «و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای متخلف قبض جریمه عبور ممنوع صادر می کند.» اصلاح می شود.

ماده ۱۲- ماده (۲۰) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می شوند:

«ماده ۲۰- کلیه قوانین و مقررات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در مورد موتورسیکلت ها نیز جاری است و حرکت در پیاده رو و در جهت مخالف و معابر غیرمجاز، عبور از چراغ قرمز، ایجاد عمدی صدای ناهنجار، حمل بار و سرنشین بیش از ظرفیت مجاز نسبت به ظرفیت تعیین شده در آیین نامه مربوط، تردد بدون پلاک یا با پلاک مخدوش یا پوشیده، حرکت نمایشی ماریج، تک چرخ، حمل یدک، عدم استفاده از کلاه ایمنی و تردد در خطوط ویژه، با موتورسیکلت تخلف محسوب شده و مأموران موضوع ماده (۲) این قانون موظفند ضمن صدور قبض جریمه نسبت به توقیف موتورسیکلت حداکثر به مدت یک هفته و در صورت تکرار یک ماه اقدام کنند.

در صورت تکرار تخلفات مذکور برای بار چهارم، گواهینامه فرد متخلف ابطال و تا یک سال امکان اخذ مجدد گواهینامه جدید مقدور نمی باشد. برای رفع توقیف در هر مرحله گذراندن دوره آموزشی کم خطر برای راکبان موتورسیکلت الزامی است. سرفصل های آموزشی دوره ویژه موتورسیکلت به پیشنهاد پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به تأیید وزیر کشور می رسد.

تبصره- صورت وضعیت جریمه تخلف از مقررات راهنمایی و رانندگی راکبان موتورسیکلت ها در شماره ملی آنان ثبت می شود.»

ماده ۱۳- تبصره ماده (۲۱) حذف می شود.

ماده ۱۴- ماده (۲۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

«ماده ۲۲- میزان جریمه های نقدی مقرر در مواد این قانون هر سال با توجه به افزایش یا کاهش تورم و متناسب با نرخ دیره که توسط رئیس قوه قضاییه اعلام می شود، به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های کشور، دادگستری و راه و شهرسازی و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و با تصویب هیئت وزیران قابل تعدیل است.»

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۱۵- ماده (۲۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۲۳- وجوه حاصل از جریمه‌های تخلفات رانندگی در سراسر کشور به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد تا علاوه بر بودجه سالیانه و در چهارچوب قوانین بودجه سنواتی، جهت بهبود ایمنی تردد و کاهش تصادفات به شرح زیر به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور)، وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای) و پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و صندوق تأمین خسارت‌های بدنی واریز و تخصیص داده شود:

۱- از کل وجوه حاصله، بیست و نه درصد (۲۹٪) به وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای) به صورت متمرکز، بیست و پنج درصد (۲۵٪) به شهرداری‌ها و پنج درصد (۵٪) به دهیاری‌ها هر دو از طریق وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) تخصیص می‌یابد تا حسب مورد با نظارت شورای هماهنگی ترافیک استان‌ها و در تهران با نظارت شورای ترافیک شهر تهران هزینه گردد. منابع مذکور توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها حسب مورد صرف مواردی نظیر استانداردسازی وسایل و تجهیزات ایمنی راه‌ها، خط‌کشی و نگهداری آن، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و تجهیزات ایمنی، احداث پل‌های عابر پیاده و سامانه‌های نظارت و پایش شدآمد (ترافیک) خواهد شد و منابع مذکور توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای حسب مورد صرف مواردی نظیر مناسب‌سازی احداث توقفگاه‌های عمومی و اصلاح راه‌های روستایی، معابر و نقاط حادثه‌خیز در شهرها و روستاها خواهد شد.

خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل این ماده هر ماه سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور را به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور نزد خزانه‌داری کل کشور و سهم سایر ذی‌نفعان را به حساب درآمد عمومی واریز کند. وزارت کشور موظف است جراثم وصولی هر استان را میان شهرداری‌ها و دهیاری‌های همان استان و بر اساس شاخص جمعیت، توزیع و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب آنان واریز نماید.

تبصره- به وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها اجازه داده می‌شود با همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و با استفاده از توان و سرمایه بخش غیردولتی نسبت به تأمین، استقرار، ارائه خدمات، تعمیر و نگهداری تجهیزات الکترونیکی و هوشمند ثبت تخلف، پایش و نظارت شدآمد (ترافیک) راه‌های کشور اقدام نمایند.

۲- چهارده درصد (۱۴٪) از کل وجوه به پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اختصاص می‌یابد تا به منظور کاهش تصادفات رانندگی و خسارت‌های جانی و مالی ناشی از آن برای تأمین تجهیزات تخصصی پلیس، بکارگیری فناوری‌های جدید در مدیریت پایش عبور و مرور، ارتقای کمی و کیفی حضور و کارایی پلیس، اجرای طرح‌های انتظامی شدآمدی (ترافیکی) فوق برنامه و ایمنی رانندگی در شهرها و جاده‌های کشور و همچنین هزینه‌های اجرایی این قانون مصرف نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳- چهار درصد (۰.۴٪) از کل وجوه جهت ارتقای کیفیت امداد و نجات در تصادفات به دستگاه‌های مربوط از جمله سازمان اورژانس کشور و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران اختصاص می‌یابد.

۴- نوزده درصد (۱۹٪) از کل وجوه جهت تأمین اعتبار به صندوق تأمین خسارت‌های بدنی مقرر در قانون بیمه اجباری خسارت واردشده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵ واریز می‌شود.

۵- چهار درصد (۰.۴٪) از کل وجوه باقی‌مانده جهت تبلیغ در راستای ارتقای فرهنگ رانندگی و رعایت مقررات آن در اختیار پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا از طریق دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط هزینه نمایند.

۶- دستگاه‌های موضوع این ماده مکلفند نحوه هزینه‌کرد و عملکرد این ماده را هر شش ماه یکبار به سازمان برنامه و بودجه کشور گزارش دهند.»

ماده ۱۶- ماده (۲۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۲۶-

۱- عابران مکلفند هنگام عبور از عرض یا طول سواره‌رو با توجه به علائم راهنمایی و رانندگی نصب‌شده در محل از نقاط خط‌کشی‌شده، گذرگاه‌های غیر هم‌سطح و مسیره‌های ویژه استفاده نمایند. هرگاه عابران به تکلیف مذکور عمل نکنند، در صورت تصادف با وسیله نقلیه، راننده مشروط به اینکه کلیه مقررات مؤثر را رعایت نموده باشد و قادر به تسلط بر وسیله نقلیه و جلوگیری از تصادف یا ایجاد خسارت مادی و بدنی نباشد، مسئولیتی نخواهد داشت.

۲- در صورت استفاده از بیمه راننده غیرمقصر تخفیفات موضوع ماده (۱۸) قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵ پابرجا است.

۳- عدم مسئولیت راننده مانع استفاده مصدوم یا وارث متوفی از مزایای بیمه نخواهد شد و شرکت بیمه متناسب با میزان تقصیر، ملزم به اجرای تعهدات موضوع بیمه‌نامه به مصدوم یا وارث متوفی خواهد بود. چنانچه وسیله نقلیه بیمه نباشد، دیه عابر از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی پرداخت می‌شود.

۴- رانندگان موظفند در صورت عبور عابر پیاده از محل‌های تعیین‌شده، با فاصله‌ای که به وسیله خط‌کشی پشت مسیر ویژه مشخص می‌گردد توقف کامل کنند. در غیر این صورت برای آنها مطابق قوانین و مقررات قبض جریمه صادر می‌شود. در صورتی که عابران پیاده، از محل‌های تعیین‌شده برای عبور عابرین استفاده نمایند و یا در زمانی که چراغ عابر پیاده قرمز است، اقدام به تردد نمایند برای آنها مطابق قوانین و مقررات قبض جریمه صادر شده و مراتب در سوابق شماره ملی آنها ثبت می‌شود.

۵- ضوابط اجرایی این ماده توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۱- رانندگان موظفند در صورت عبور عابر پیاده از کلیه معابر محلی، تا عبور کامل عابر از عرض معبر توقف کامل نمایند.

تبصره ۲- اگر عابر پیاده مرتکب جرایم موضوع این قانون کارت ملی و یا یکی از مدارکی را که احرازکننده شماره ملی و یا مشخصات وی باشد را به همراه نداشته و یا از ارائه آن خودداری نماید، مأموران مجاز موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند به نحو مقتضی، هویت فرد را استعلام کنند.

تبصره ۳- وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها مکلفند در کلیه معابر برون‌شهری و درون‌شهری، راه‌های دسترسی، زیرساخت‌ها، تجهیزات و علائم لازم برای تردد ایمن عابران پیاده و معلولان را فراهم کنند.»

ماده ۱۷- ماده (۲۹) و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۲۹- دارندگان وسایل نقلیه مکلفند قبل از نقل و انتقال وسایل مذکور، به ادارات راهنمایی و رانندگی یا مراکز تعیین‌شده از سوی پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای بررسی اصالت وسیله نقلیه، هویت مالک، پرداخت جریمه‌ها و دیون معوق و تعویض پلاک به نام مالک جدید مراجعه نمایند. فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سامانه تعویض پلاک انواع خودرو و موتورسیکلت را به نحوی ایجاد نماید که تمامی مراحل نقل و انتقال مالکیت به صورت برخط انجام شود و مراجعه حضوری اشخاص صرفاً برای احراز هویت فرد، اصالت خودرو و فک و نصب پلاک باشد.

تبصره ۱- مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، وزارت کشور، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شرکت‌های بیمه، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های خودروسازی و سایر نهادها و سازمان‌های دارای اطلاعات راجع به وسایل نقلیه موتوری، مکلفند با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، امکان استعلام برخط اطلاعات و سوابق وسیله نقلیه موتوری از قبیل اطلاعات مالکیت، اعمال حقوقی انجام شده راجع به وسیله نقلیه، سابقه تصادفات و معاینه فنی و همچنین اطلاعات و سوابق اشخاص از قبیل احراز هویت و اهلیت متعاملین را از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات و مشروط به رضایت طرفین معامله با رعایت محرمانگی و حفظ حریم خصوصی اشخاص برای سکو (پلتفرم)های بخش خصوصی فراهم نمایند.

تبصره ۲- مراجع قضایی مکلفند سند مالکیت صادره از سوی پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران را بپذیرند.

تبصره ۳- مراکز تعویض پلاک مکلفند قبل از صدور سند مالکیت و تعویض پلاک انواع وسایل نقلیه مشمول مالیات یا عوارض، رسید و یا گواهی پرداخت عوارض تا پایان سال قبل از تنظیم سند و همچنین رسید پرداخت مالیات نقل و انتقال و بیمه‌نامه شخص ثالث را اخذ نمایند.»

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۱۸- در ماده (۳۵)، بعد از عبارت «به استثناء بند (۵)»، عبارت «همچنین تعیین میزان ریالی خسارات وارده به وسیله نقلیه اعم از هزینه تعمیر و کسر قیمتی در نتیجه تصادف در گزارش بدوی کارشناسان تصادفات، مذکور در ماده (۲) قانون رسیدگی فوری به خسارات ناشی از تصادفات رانندگی به وسیله نقلیه موتوری مصوب ۱۳۴۵/۹/۱۳» الحاق می شود.

ماده ۱۹- در این قانون، عبارت «نیروی انتظامی» به عبارت «فرماندهی انتظامی» اصلاح می شود.

رئیس جمهور

رئیس

وزیر کشور

معاونت تدوین متن و انتشار قوانین و مقررات
معاونت حقوقی ریاست جمهوری